

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-EI / 17136060

Datum 4 september 2017
Betreft Resultaten voorjaarsronde SDE+ 2017

Geachte Voorzitter,

De partners van het Energieakkoord hebben zich gecommitteerd aan de doelstellingen van 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. Vanuit de Rijksoverheid is de stimuleringsregeling voor de opwekking van hernieuwbare energie (SDE+) het belangrijkste instrument om deze doelen te realiseren. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de resultaten van de eerste openstellingsronde van de SDE+ in het voorjaar van 2017 en de voorbereidingen voor de SDE+ 2018.

Resultaten voorjaarsronde SDE+ 2017

Zoals ik in mijn brief van 30 november 2016 (Kamerstuk 31239, nr. 225) heb aangekondigd, stel ik in 2017 het verplichtingenbudget van de SDE+ verdeeld over twee rondes open: de voorjaarsronde en de najaarsronde.

De voorjaarsronde liep van 7 maart tot 30 maart jl. en de laatste beschikkingen zijn inmiddels afgegeven. De voorjaarsronde kende een verplichtingenbudget van € 6 miljard. Dit is het bedrag waarvoor nieuwe SDE+-beschikkingen kunnen worden afgegeven. De werkelijke kasuitgaven hangen af van de jaarlijkse marktwaarde van energie en de daadwerkelijke energieproductie van projecten en zijn naar verwachting lager dan de maximale verplichting. In totaal zijn 4.673 aanvragen binnengekomen voor een totale budgetclaim van € 7,1 miljard. De aanvragen zijn inmiddels beoordeeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) op technische en economische haalbaarheid. In totaal zijn er maar liefst 4.530 beschikkingen afgegeven, waarbij het merendeel naar zonne-energieprojecten (zon-PV) is gegaan. Indien alle projecten uit de voorjaarsronde volledig worden gerealiseerd, leveren deze een productie van 21,38 PJ hernieuwbare energie per jaar. Dit komt overeen met een bijdrage van 1,1 procentpunt aan het aandeel hernieuwbare energie.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de projecten die een positieve beschikking hebben ontvangen. Het overgrote deel van het budget is naar zon-PV (49%) en wind op land (38%) gegaan. Daarmee is de voorjaarsronde van de SDE+ 2017 de eerste SDE+ openstelling waarin zon-PV niet alleen de grootste categorie is qua aantallen beschikkingen, maar ook wat betreft budget. De grote kostprijzdalingen die we de afgelopen jaren bij zon-PV hebben gezien, hebben dit mede mogelijk gemaakt.

Beschikkingen SDE+ voorjaar 2017

Techniek	Aantal beschikte projecten	Totaal beschikt bedrag (x €1 mln)	Totaal beschikt vermogen (MW)	Beschi produ
Wind op land	68	2.209	643,6	
Zon PV	4.386	2.867	2.353,9	
Biomassa warmte en WKK	40	353	110,8	
Geothermie	3	172	50,8	
Biomassa gas	7	188	33,7	
Biomassa bij- en meestook	1	28	6,2	
Zonthermie	21	8	11,5	
Waterkracht	4	7	1,5	
Totaal	4.530	5.832	3.212,0	

Naast een grote hoeveelheid positieve beschikkingen is er voor € 1,2 miljard aan projecten afgewezen, omdat deze projecten niet aan de inhoudelijke eisen voldeden. Hierdoor kon een beperkt deel van het verplichtingenbudget, circa € 168 miljoen, niet worden beschikt. Ontwikkelaars waarvan de aanvraag in de voorjaarsronde is afgewezen, kunnen in de najaarsronde een nieuwe verbeterde aanvraag indienen. RVO.nl zal in de informatiebijeenkomsten voor de najaarsronde extra aandacht besteden aan de inhoudelijke eisen waaraan de aanvragen moeten voldoen. De najaarsronde staat open van 3 oktober tot 26 oktober. Hiervoor stel ik zoals eerder voorzien wederom een verplichtingenbudget van € 6 miljard open.

Vorbereidingen SDE+ 2018

Ter voorbereiding van de SDE+ 2018 heb ik de adviesbureaus ECN en DVN GL, net als in voorgaande jaren, gevraagd een advies uit te brengen over de basisbedragen voor de SDE+ 2018. Het basisbedrag is de geraamde gemiddelde kostprijs die nodig is om met de betreffende technologie één kWh op te wekken. Het uitgangspunt bij de basisbedragen is om deze zodanig vast te stellen dat het merendeel van de projecten kan worden gerealiseerd. Als onderdeel van het proces om te komen tot het advies voor de basisbedragen hebben ECN en DVN GL op 25 juli het conceptadvies basisbedragen gepubliceerd. Dit advies is tevens beschikbaar op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Op basis van dit conceptadvies zijn belanghebbenden uitgenodigd om te reageren op de voorgestelde basisbedragen en verdere informatie aan te leveren over de kosten van hernieuwbare energieprojecten. Tevens wordt het advies, net als voorgaande jaren, onderworpen aan een review door een gezaghebbende partij uit het buitenland, in dit geval Fraunhofer Instituut en TU Wien. De consultatieperiode is op 18 augustus gesloten. Op dit moment worden de reacties die zijn ontvangen op het conceptadvies door ECN en DVN GL verwerkt, waarna het eindadvies wordt opgesteld. Op basis van het eindadvies zal ik samen met de minister van Financiën besluiten over de openstelling van de SDE+ 2018. Hier zal ik uw Kamer in het najaar over informeren.

Tot slot

Met de openstelling van de SDE+ levert het kabinet een belangrijke bijdrage aan de doelstellingen voor hernieuwbare energie. Samen met de partners van het Energieakkoord zullen we de komende jaren grote stappen zetten om de energievoorziening in Nederland verder te verduurzamen. In totaal zijn er vanaf 2008 met de SDE en de SDE+ rondes (inclusief wind op zee) tot en met de voorjaarsronde 2017 aan circa 29.500 projecten beschikkingen afgegeven. Circa 24% van deze projecten is inmiddels gerealiseerd. 62% van de projecten is nog in de ontwikkelings- of bouwfase. Bij 14% van de projecten waarvoor een subsidiebeschikking is afgegeven is geconcludeerd dat realisatie niet mogelijk bleek. Er zitten dus nog veel projecten in de pijplijn die nog tot realisatie komen. Ik blijf de realisatie van deze projecten nauwlettend in de gaten houden. De grote groei van het aandeel hernieuwbare energie vindt – gegeven die projectenpijplijn – vooral plaats vanaf 2018.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken